

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 3

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Første gødningstildeling i vintersæd
 - Gødskning i vinterraps
 - Kamiller i raps
 - Bor til raps
 - Etablering af vårsæd
 - Pictor Active
 - Farmtracking Vandingsmodul
 - FarmTracking - nye kortlag
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Udbringning af Svovlsur ammoniak
 - IPM-skema
 - Præcisering vedrørende præcisionsjordbrug og biogasgødning
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - BILLUND - Vandingsdag 2023

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

I det meste af SAGROs område er der udsigt til nattefrost de kommende 10 dage. Det vil derfor forventeligt være lidt endnu, før væksten for alvor går i gang. Men de første vinterbygmarker er begyndt at vise tegn på manganmangel, så hold også øje i dine marker, især på de lette jorde, hvor problemet primært ses. Særligt, når væksten kommer i gang og solen skinner, er vintersæden udsat for manganmangel. Det kan derfor anses som en billig forsikring, for at undgå skader på afgrøden, men undgå mangansprøjtning med udsigt til nattefrost, hellere dagen efter.

Første gødningstildeling i vintersæd

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Vintersæd bør gødes 2-3 gange i foråret. Kornet har brug for gødning fra det tidlige forår og samtidig er det væsentligt, at afgrøden har en jævn, ikke for kraftig vækst, for at mindske risikoen for lejesæd. Vinterbyg skal have gødning ved vækststart. Rug, hvede og tritcale skal have den første gødning et par uger efter vækststart. Hvis afgrøden er tynd, er det væsentligt at tildele en betydelig mængde kvælstof tidligt for at fremme buskningen. Tildel mindst 5 kg S, og gerne 10 kg S, ved første tildeling. Er der kapacitetsbehov for at udbringe gylle tidligt, kan du overveje at tilsætte svovlsyre, hvorved svovlindholdet forøges eller kombinere med udbringning af en andel svovlholdig handelsgødning.

Hvis du anvender handelsgødning ved første gødskning, anbefaler vi normalt at tildele 50-80 kg N/ha med svovl. I

afgrøder, der står godt, kan første tildeling begrænses til 45-60 kg N/ha med svovl.

Anden gødskning foretages i april. Hvis du vælger at bruge hele kvælstofnormen og ønsker et højt proteinindhold, kan du med fordel tildele gødningen af tre omgange, hvor de sidste 40 kg N/ha tildeles primo maj. Ved præcisionsjordbrug gemmes ligeledes 30-40 kg N/ha som omfordeles med gradueret tilførsel omkring skridning. Rug må ikke gødes for kraftigt i starten, da der er stor risiko for lejesæd i rug, samtidig øges risikoen for grøns kud og meldrøjer, hvis rugens sidste tildeling er senere end vækststadiet 37.

Har du udstyr til præcisionsbestemt tildeling af gødning, er det oplagt at benytte det, så der ikke spredes gødning i våde lavninger og andre pletter hvor afgrøden ikke er overvintret.

Gødskning i vinterraps

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Mange rapsmarker kom godt fra start i efteråret og udviklede sig derfor til nogle kraftige marker, der havde en god kvælstofoptagelse i efteråret. Erfaringer og forsøg har vist, at marker med høj kvælstofoptagelse i efteråret har mindre kvælstofbehov om foråret. Samtidig har svagere marker behov for kraftigere gødskning tidligt i foråret.

Har du lavet biomasseklip i efteråret kan du bruge det som vejledende i forhold til kvælstofbehovet i foråret. Du kan **genopfriske metode her**. Alternativt kan du bruge luftfotos fra efteråret, som også giver et udtryk for efterårsbiomassen. Du kan finde dine rapsmarker på landmand.dk, hvor der også oplyses N-behov ud fra biomasse-mængde og den allerede tildelte kvælstof.

Atfarm kan også give et kvalificeret bud på rapsens N-optag i efteråret, og dermed rapsens N behov i foråret, som svarer til det man får ud af biomasseklip i efteråret. Har du lavet biomasse klip, er det en god ide at tjekke om det passer med Atfarm. Du kan også give din konsulent adgang til din Atfarm konto, hvis du anvender programmet, og din konsulent kan sende dit markkort til Atfarm. Atfarm udbydes af Yara, er tilgængeligt gratis for alle i år.

Vi vil gerne tildele gødningen i 2 portioner, og evt. 3 hvis du også tildeler husdyrgødning. Den første tildeling tilpasses i forhold til tildelt gødning i efteråret og hvorvidt afgrøden er kraftig eller svag. Som tommelfingerregel kan en kraftig afgrøde, der har fået kvælstof i efteråret kan nøjes med 30-40 kg N, mens en svag afgrøde skal have yderligere 20 kg N. Har de ikke fået gødning i efteråret er princippet det samme, men generelt øget med 10-15 kg N.

Foruden kvælstof er især svovl vigtigt for rapsen. Det skal med allerede ved første tildeling, men kan også tildeles over to gange. Totalt skal der tildeles 35-40 kg S/ha, mindst 15 kg svovl ved første tildeling.

Kamiller i raps

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

De allerfleste fik bekæmpet kamiller mm. i efteråret med Belkar og når vi ser de marker nu, er der styr på kamillerne.

Men er du en af de få, der har kamiller i rapsen som ikke er tilstrækkeligt bekæmpet, kan du i år anvende Matrigon 72SG og Cliophar 600SL. Midlerne kan anvendes frem til stadium 55, men midlet er afmeldt pr 31. oktober 2023. Fremover kommer et nyt middel hvor behandlingsfristen er stadium 50, hvilket i praksis umuliggør brugen i raps.

Stadium 55 er når blomsteranlæg er synlige med lukkede på hovedskuddet. Der må IKKE være synlige gule kronblade. Galera og Kovetto må bruges frem til stadium 50, som er når blomsteranlægget stadig er helt omsluttet af blade. Det er meget vigtigt at fristerne overholdes, hvis ikke, risikeres det at der findes spor af midlerne i honning.

Behandl under de rigtige forhold

Temperaturen skal være rimelig høj før midlerne benyttes. Matrigon 72SG og Cliophar 600SL kræver 15 °C, mens Galera kan bruges allerede ved 8-9 °C, Korvetto kræver mindst 10 °C, men gerne 12-15 °C.

Det er vigtigt, at afgrøden ikke lider under stress på sprøjtetidspunktet. Stress kan være tørke, store temperaturforskelle mellem dag og nat, nattefrost før og efter sprøjtning, næringsstofmangel, vandlidende jord, påvirkning af andre midler (Agil/Focus Ultra) og kraftige glimverbøseangreb.

Bor til raps

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Bor er vigtigt for raps, men mange arealer har tilstrækkeligt i jorden. Du skal dog særligt være opmærksom på om rapsen har brug for tilførsel af bor, på lette jorde med høje reaktionstal.

Undgå at udbringe bor i frostvejr eller ved udsigt til frost de kommende dage.

Dosis er 150-500g pr. ha, hvilket for de gængse midler svarer til 1-3 kg eller liter pr. ha. Vær opmærksom på blandbarheden med andre planteværnsmidler.

Etablering af vårsæd

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Det gælder for både vårbyg, havre og vårhvede, at de bør sås, når jorden er tjenlig til det. De allerfleste steder er jorden stadig for vandlidende og kold til at markerne er farbare og umuligt at opnå et godt såbed. Når det bliver muligt hos dig, skal du være opmærksom på, at tidlig såning kræver en veldrænet jord, da voldsomme nedbørsmængder efter såning kan få vårsæden til at rådne. En anden risiko ved tidlig såning er, at kvælstoffet kan udvaskes ved store nedbørsmængder.

Etablering

Vårsæd skal sås i en ensartet sådybde på 3-4 cm, og jorden skal pakkes tilstrækkeligt til, at fugten kan nå op til frøene. Desuden er der mindre tendens til manganmangel i en fastpakket jord.

Udsædsmængden beregnes ud fra tusindkornsvægt og ønsket plantetal. Se anbefalede plantetal i tabellen nedenfor. Ved sen såning vælges det højeste plantetal.

Sås der allerede nu, kan plantetallet nedsættes lidt, da vårbyg vil buske sig mere når det sås tidligt. Brug SAGROs app til at beregne udsædsmængde der passer til såtidspunktet.

Tabel 3 Anbefalet plantetal i vårsæd.

Afgrøde	Anbefalet plantetal (pl. pr. m ²)
Havre	300
Vårbyg	250-300
Vårhvede	350-400

Formel til udregning af udsædsmængde:

$$\text{Udsæd i kg pr. ha} = \frac{\text{Ønsket antal planter pr. m}^2 \times \text{TKV}}{\text{Procent markspiring}}$$

Gødskningsstrategi

Vårsæd, og især vårbyg, betaler for at have gødningen tilgængelig fra start. Det skyldes at vækstsæsonen er kort og intensiv. Vi anbefaler så vidt muligt at placere handelsgødning ved såning og alternativt iblande handelsgødning i såsæden eller bredsprede handelsgødning lige før eller efter såning. Dette gælder også, selvom der er nedfældet gylle inden såning.

Vi har set gode resultater af at bruge en forsurende startgødning. NS 21-24 er en god og prisbillig startgødning, sørg dog for at få den i god kvalitet, da vi har set eksempler på modsatte. NS 26-14 og NP 18-20-0 DAP er også gode, forsurende gødninger.

Valg af sort

Er udsæden ikke allerede indkøbt, så kan du læse om vårsædssorterne i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 29**

Pictor Active

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

BASF har fået Pictor Active godkendt i korn, Pictor Active indeholder samme aktivstof som Comet Pro samt boscalid. I landsforsøgene har den ikke vist sig signifikant bedre end gænges løsninger med Propulse, men ligeværdig. Landsforsøg i vårbyg har vist, at effekten af 0,35 l/ha Propulse + 0,2 l/ha Comet Pro i stadie 39-45 er tilsvarende 0,3 l/ha Pictor Active + 0,2 l/ha Propulse i stadie 39-45.

Pictor er særlig relevant ved byg i pløjefrie systemer, hvor der grundet bladplet skal behandles byg med Comet Pro medio maj, men Comet Pro kræver 3 ugers mellemrum før næste behandling, hvilket kan være svært at nå inden hovedbehandlingen omkring stadie 39-45. I stedet bruge 0,3 l/ha Pictor Active og 0,2 l/ha Propulse som 2. behandling i stadie 39-45.

Farmtracking Vandingsmodul

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

I FarmTracking er det muligt at indtegne borer/pumpe og vandingsspor på de enkelte marker. For hvert vandingsspor er der desuden tilknyttet en vandbalance, der viser afgrødernes vandingsbehov og hver dag opdateres med aktuel fordampning og nedbørsdata.

Hvis du registrerer de udførte vandinger i vandingsmodul, opdateres vandbalancen med den indtastede vandmængde, og vandingsmodul vil derfor kunne bruges som et vandingsregnskab. Du får dermed et meget præcist overblik over dine marker og kender vandingsbehovet på vandingsspor-niveau.

SEGES har udarbejdet en vejledning om, hvordan du opdaterer FarmTracking i forhold til dit vandingssystem.

I forbindelse med vanding afholdes en temadag om vanding d. 28. marts. **Læs mere om det nederst i dette nyhedsbrev.**

FarmTracking – nye kortlag

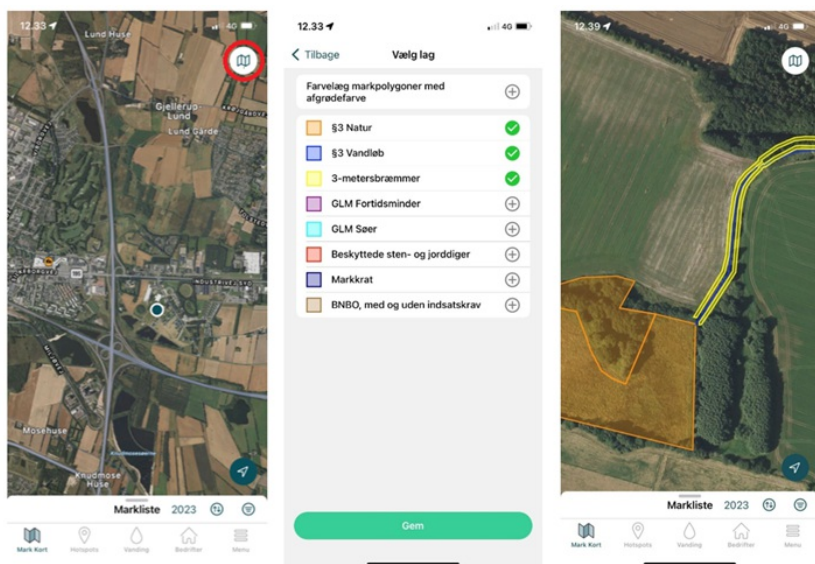
Af planterådgiver Frederik Boel Danielsen

Har du styr på din beskyttede natur og 3 meter dyrkningsfrie bræmmer, når du f.eks. er ude med sprøjten? Nu kan du få hjælp af nye kortlag i FarmTracking.

Der er nu blevet lavet et rigtig nyttigt hjælpemiddel i FarmTracking i form af kortlag, som dækker over §3 Natur, §3 vandløb, 3 meter bræmmer, GLM fortidsminder, GLM søer, beskyttede sten- og jorddiger, markkrat samt BNBO med og uden indsatskrav. På nuværende tidspunkt er kortlagene klar til såvel IOS som Android. Det er nødvendigt, at du får opdateret din app, før du kan anvende kortlagene.

I nedenstående figur vises, hvordan kortlagene kan vælges til og fra.

På billede ét trykkes på ikonet med den røde cirkel, og du vil få vist billede nummer to. Her vinkes de lag af, du gerne vil have vist, og der afsluttes med gem. Nu vil du få vist de kortlag, der er vinket af som eksemplet viser i billede 3.

Billede 1 Tryk på ikonet med den røde cirkel

Billede 2 Vælg hvilke kortlag, du vil se

Billede 3 Kortlagene vises

REGLER OG TILSKUD

Udbringning af Svovlsur ammoniak

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Svovlsurammoniak eller handelsgødning, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) må kun udbringes på jordoverfladen i perioden 1. februar til 1. april. Uden for denne periode skal den nedfældes eller indarbejdes indenfor maksimalt fire timer.

IPM-skema

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

For et par år siden blev indsendelse af IPM-skemaet et krav, for alle jordbrugere der dyrker mere end 10 ha omdriftsarealer. Du skal selv logge ind og udfylde skemaet, hvor en stor del dog allerede er udfyldt, baseret på tidligere fællesskemaer og indberettede sprøjtejournaler. Du skal derfor selv blot udfylde spørgsmål, som omhandler hvordan du i praksis vurderer behov og udvælger strategi i forhold til bekæmpelse af ukrudt, skadedyr og sygdomme.

IPM-skemaet er et af fokuspunkterne, når miljøstyrelsen kommer på kontrol, så herfra skal lyde en opfordring til at sørge for at få skemaet udfyldt. Sidste år manglede det i 13% af tilfældene.

Du kan først udfylde IPM-skemaet, når din sprøjtejournal er udfyldt, skemaet findes på mst.dk, og begge dele skal være udfyldt senest d. 31. marts.

Præcisering vedrørende præcisionsjordbrug og biogavgødning

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Benyttes præcisionsjordbrug som alternativ til efterafgrøder skal gyllens indhold analyseres på et akkrediteret laboratorium, det vil i praksis sige ved Eurofins. Se muligheder for analyse og priser i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 2**.

I forhold til biogavgylle, hvor der leveres en analyse af gyllens indhold fra biogasanlægget, kan denne kun bruges i de tilfælde, hvor det ikke blandes med andet inden det udbringes. Det er vigtigt, at gyllens indhold er kendt, for at præcisionsjordbruget kan leve op til kravene som alternativ til efterafgrøde. Du skal derfor sørge for at tage en gylleanalyse, hvis gyllen er blevet blandet sammen med andet inden udbringning, hvad enten det er gylle, vand eller andet. Ligeledes, skal der tages en analyse, hvis gyllen udbringes i foråret, men er blevet leveret i løbet af efteråret eller vinteren. Hvis gyllen leveres til én anden end slutbrugeren, skal slutbrugeren tage en gylleanalyse.

BILLUND – Vandingsdag 2023

Tid: tirsdag den 28. marts kl. 9.30-14.30

Sted: SAGRO, Majsmarken 1, 7190 Billund

Får du nok ud af din markvanding?

Kom til en spændende temadag om markvanding. Vi stiller blandt andet skarpt på vandingsmaskinen, teknik, tilladelser, vandingsøkonomien og muligheder i fremtiden.

Mødet afsluttes ude i marken, hvor vi sætter gang i vandingsmaskinen, og har fokus på den praktiske del, så vi kan få mest muligt ud af din markvanding i 2023.

Se program og tilmeld på sagro.dk